

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til FM 2019 at redegøre for hvilken typer af sygdomme, der medfører at patienter er nødsaget til at tage til Danmark kortvarigt eller på ubestemt tid for at blive behandlet. Redegørelsen bør ligeledes beskrive de økonomiske såvel som medicinske muligheder for på sigt at nedbringe antallet af patienter, der sendes til behandling i Danmark.

(Fremsat af medlem af Inatsisartut, Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Laura Táunâjik, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqtigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Jess Svane, Siumut

Medlem af Inatsisartut Aqqaluk Heilmann, Atassut

Medlem af Inatsisartut Malene Vahl Rasmussen, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqtigiit

Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelson, Inuit Ataqtigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 29. oktober under EM 2018 nærmere gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med dette beslutningsforslag tilslutning fra Inatsisartut til, at Naalakkersuisut til FM 2019 redegør for, hvilke sygdomstyper, der medfører at patienter fra Grønland i kortere eller længere tid er nødtvundet til at tage til Danmark til behandling.

Forslagsstiller ønsker ligeledes, at redegørelsen fra Naalakkersuisut beskriver de økonomiske og medicinske muligheder for fremadrettet, at nedbringe antallet af patienter, der sendes til behandling i Danmark.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

I svarnotatet til forslaget fremsatte Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til EM 2019 at redegøre for hvilken typer af sygdomme, der medfører at patienter er nødsaget til at tage til Danmark kortvarigt eller på ubestemt tid for at blive behandlet. Redegørelsen bør ligeledes beskrive de økonomiske såvel som medicinske muligheder for på sigt at nedbringe antallet af patienter, der sendes til behandling i Danmark.”

Alle partier bortset fra Demokraterne havde en positiv tilgang til forslaget. Demokraterne ønskede, at ressourcerne i sundhedsvæsenet her og nu skulle prioriteres i retning af at løse rekruteringsproblemerne omkring sundhedspersonale. Skabes bedre løsninger med henblik på at rekrutere personale til det grønlandske sundhedsvæsen, så vil det i sig selv betyde, at færre er nødsaget til at modtage behandling udenfor Grønland.

På denne baggrund blev forslaget henvist til behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget skal tage stilling til, hvorvidt man politisk ønsker en redegørelse som foreslået af forslagsstillet samt, hvorvidt denne redegørelse skal præsenteres til FM 2019 eller til EM 2019, som foreslået af Naalakkersuisut, der i øvrigt støtter forslaget.

Udvalget er bekendt med problemerne omkring at rekruttere personale til det grønlandske sundhedsvæsen.

I udvalget følges udfordringerne for det grønlandske sundhedsvæsen ganske nøje, og udvalget henstiller til, at der både på den korte og på den lange bane arbejdes for konstruktive løsninger, således at det grønlandske sundhedsvæsen løbende kan honorere udfordringerne, og i videst mulig omfang i Grønland sikre behandling af landets borgere. Samarbejde på sundhedsområdet med eksterne parter vil til stadighed være påkrævet.

Sker der ikke fornøden fastholdelse og rekruttering af sundhedspersonale i det grønlandske sundhedsvæsen, så mister sundhedsvæsenet sin rolle i at skulle betjene befolkningen i Grønland.

Udvalget har ikke i sig selv indvendinger imod, at den ønskede redegørelse senest præsenteres under EM 2019.

Grundighed frem for alt, og opgaven må ikke flytte fokus på de primære opgaver for sundhedsvæsenet.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering, hvorefter det vil lægge beslag på ressourcer svarende til 250.000 kr.

Udvalget har taget det fremførte til efterretning.

Udvalgets indstillinger**Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne fra Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut skal udtale:**

Det er afgørende, at sundhedsvæsenet er tilstede for befolkningen i Grønland, så derfor er det vigtigt med visionære og samtidig konkrete forslag, der skal afdække, hvad der skal til for at realisere de politiske visioner på området og samtidig sikre, at der bygges bro mellem visioner og virkelighed. At flertallet støtter forslaget fraviger ikke, at der forsat skal arbejdes for at finde konstruktive og langsigtede løsninger omkring personalesituationen i det grønlandske sundhedsvæsen. Flertallet kan afvente, at den foreslåede redegørelse præsenteres til EM 2019, da redegørelsen kan anvise fordele for den grønlandske befolkning i sin helhed, og for de borgere, der har behov for særlig behandling og tilbud i særdeleshed.

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne fra Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut indstiller på denne baggrund det af Naalakkersuisut fremsatte ændringsforslag til vedtagelse, og det oprindelige forslag til forkastelse.**Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanten fra Demokraterne skal udtale:**

Vi har på mange måder de fysiske rammer for et moderne og effektivt sundhedsvæsen i Grønland. Den geografiske virkelighed i Grønland er unik, men betyder også, at der naturgivent vil være geografiske betingende forskelle på, hvorledes de enkelte borgere er tæt på alle sundhedsvæsenets ydelser. Det kan altid diskuteres, hvorvidt vi har den rette balance mellem nærvær til patienterne, og dét at skulle eller kunne tilbyde behandling lokalt, regional og nationalt.

Dagens altoverskyggende udfordring på sundhedsområdet er personalerekutteringen. Dette er ikke nyt, men aktuelt spidser situationen til, og senest er det Region Disko, der mærker konsekvenserne ved, at der ikke i fornødent omfang kan rekrutteres fastansatte læger. På Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk mindes mange sommeren 2018, hvor der blev lukket sengeafsnit, foruden at der blev kørt en særlig reduceret sommerbemanding. Alt sammen som

følge af problemerne med at kunne fastholde og rekruttere læger og sygeplejersker mf. Det øvrige Grønland er også ramt af situationen, så alle borgere har den tæt inden på livet og mærker konsekvenserne.

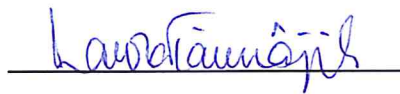
Demokraterne ønsker, at sundhedsvæsenet, ud over den løbende betjening af landets borgere, bruger alle kræfter på at gøre en massiv indsats for at fastholde og finde personale, så der sker en optimering i forhold til at kunne betjene borgerne i landet. Sker dette, vil befolkning opnå de største gevinster på kort og lang sigt. Der vil til stadighed være flere tilfælde, hvor der skal samarbejdes om patienter med udlandet, men den største gevinst for borgerne og patienterne vil ske ved, at sætte alt ind for at løse personalesituationen i sundhedsvæsenet, så flest mulige kan modtage behandling så tæt på deres hjem som muligt.

Ved at forkaste forslaget fraviger man ikke ønskerne om på sigt at nedbringe antallet af patienter, der sendes i behandling i udlandet, men at man bør prioritere anderledes.

Demokraterne henstiller til, at man på den korte og lange bane arbejder på af omsætte visioner til strategiske og konstruktive løsninger, samt at der udarbejdes sektorplaner.

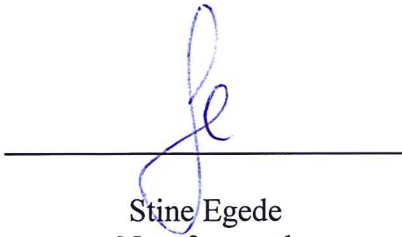
Mindretallet fra Demokraterne indstiller på denne baggrund både forslaget og ændringsforslaget til forkastelse.

Med disse korte bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

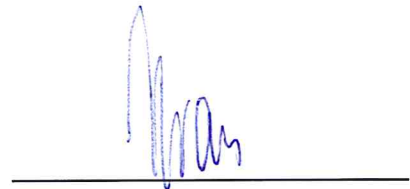

Laura Tóunnájik
Formand

Stine Egede
Næstformand

Jess Svane

Aqqaluk Heilmann

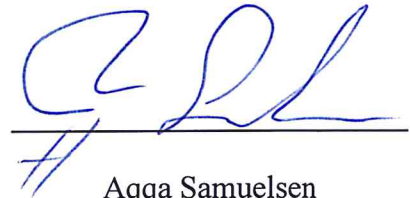

Malene Vahl Rasmussen

Mikivsuk Thomassen

Aqqa Samuelsen